

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1128. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

76. ÅRGANG 28. MARTS 1974

Statens Forsøgsstation, Tylstrup, 9380 Vestbjerg

Forsøg med middeltidlige kartoffelsorter 1970-72.

Aage Bach

Forsøgene er gennemført på sandjord ved Jyndeved, Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup. I 1970 var der 2 forsøg ved Tylstrup (1 udstationeret), og i 1971 og 1972 blev forsøgene ved Jyndeved udført i uvandet og vandet afd. og ved flere kvælstofniveauer.

Læggematerialet er fremavlet og opbevaret ved Tylstrup og leveret til forsøgsstederne sorteret i størrelsen 35-50 mm. Inden lægning er foretaget en forvarmning eller let forspiring af knoldene. Plantetal og gødskning for hvert forsøgssted er anført i tabel 1.

I vækstperioden blev der sprøjtet mod skimmel 2-3 gange.

Tabel 1. Plantetal og gødskning pr. ha

		1.000 t.		N	P	K	Mg
		pl.	stg.				
Jyndeved	70	43	50	140	40	170	30
»	71	42	40	60-120	40	210	108
»	72	43	0	60-180	60	315	90
Lundgaard	70-72	43	38(fl.)	105	30	128	—
Studsgaard	70-72	44	40	108	36	130	14
Tylstrup	70-72	42	40	63	12	30	60

Udbytte og knoldstørrelse

Det fremgår af tabel 2, at Kiva er en højtydende sort. Den har meget nær samme tørstofprocent som Bintje, knoldene er store, og sorten er meget sildig. Octavia

ligger på linie med Bintje i knoldudbytte, men med lidt lavere tørstofprocent. Den har lidt større knolde end Bintje og er lidt sildigere.

I bilaget er anført udbyttet for de enkelte steder og år. Der er i de her gennemførte forsøg vedrørende vanding og kvælstof påne udslag for stigende kvælstofmængde, medens der kun er ret små merudbytter for vanding.

Sygdomme, holdbarhed og spiringstilbøjelighed

Der har gennemgående kun været ubetydelige angreb af kartoffelskimmel i forsøgsperioden. Begge de nye sorter blev mindre angrebet end Bintje, og angrebet satte ind senere. Angreb af bladrulesyge er bedømt i særlige smitteforsøg ved Statens plantepatologiske Forsøg i Lyngby. Octavia blev stærkere angrebet af bladrulesyge, men ikke så stærkt angrebet af rynkesyge som Bintje.

Sygdomme på knoldene er efter optagning bedømt ved hvert forsøgssted. Der er ikke store forskelle, Kiva og navnlig Octavia angribes knapt så stærkt af alm. skurv som Bintje.

Ring- og pletrustforekomst samt knoldenes holdbarhed og tilbøjelighed til spiring under opbevaring er undersøgt ved Tylstrup. Der var ikke væsentlige forskelle mellem sorterne i disse egenskaber.

Tabel 2. Knoldudbytte m.v.

	Knolde		Pct. tørstof	Vægt pct. knolde			Knoldvægt, g	Tidlighed 1)	
	hkg	ftt		Over 60 mm	50/60 mm	30/50 mm			Under 30 mm
15 forsøg									
Bintje.....	455	100	20,8	20	32	46	2	82	5,3
Kiva.....	508	112	20,6	46	29	24	1	110	8,8
Octavia...	465	102	20,0	32	31	35	2	93	6,5
LSD/95% . . .	33								

1) 1-10, 1 = tidligst.

Tabel 3. Modtagelighed for sygdomme m.v.

	Kar. for kartoffel- skimmel på top ¹⁾	Pct. pl. angr. af blad- rulle- rynke- syge		Pct. knolde fri for kartoffel- skim- mel skurv ²⁾					Efter opbevaring pct. kar.	
		rod- fild- svamp	ring- rust	plet- rust	rod- fild- svamp	ring- rust	plet- rust	sunde knolde	for spiring ³⁾	
Bintje.....	4,0	15	76	97	85	50	100	100	99	1,0
Kiva.....	1,2	22	53	98	92	73	100	99	99	0,7
Octavia.....	1,9	30	45	99	93	52	100	100	99	0,7

1) 0 = ikke angr., 10 = stærkt angrebet. 2) kar. 0+1+2 i SPF's skala, »ekspor-tegnet«.

3) 0 = uspirede, 4 = 2 cm lange spirer.

Kvalitetssegenskaber

Sorternes egnethed for chipsfremstilling er afprøvet ved Tylstrup, øvrige kvalitetssegenskaber, anført i tabel 4, er bedømt ved Statens Husholdningsråd.

Både Kiva og Octavia er uegnede til fremstilling af chips. Ved kogning mørkfarves Octavia lidt mere end Bintje, men koger knapt så meget ud, ligger i øvrigt meget nær Bintje i spisekvalitet. Kiva kommer ikke helt på højde med Bintje i smag.

I prøver fra Jyndeved er sammenlignet knolde fra uvandet og vandet afdeling og fra forskellige kvælstoftrin. Forskellene er ikke store, der er noget stærkere mørkfarvning ved den store kvælstofmængde.

Kort beskrivelse af sorterne

Bintje (K.L. de Vries, Holland). Afstamning: Mun-

stersen × Fransen. Middelstore, ovale knolde med flade øjne. Kødfarven gul. Hvide blomster, men ofte sparsom blomstring.

Kiva, Vandel 60-KR-13 (Landbrugets Kartoffelfond, Vandel). Afstamning: Lü 56220/94 × Dr. McIntosh. Store, rundovale knolde med flade øjne. Kødfarven gul. Hvide blomster. Brokimmun. Resistent mod netskurv og mod nematodrace A.

Octavia, Vandel 63-NG-8 (Landbrugets Kartoffelfond, Vandel). Afstamning: Lü 56220/94 × Aspargeskartoffel. Middelstore, ovale knolde med flade øjne. Gul hud- og kødfarve. Hvide blomster. Sorten er brokimmun og resistent mod netskurv og mod nematodrace A.

Tabel 4. Spisekvalitet

	Udkogning 10-2			Mørk- farvning 10 = mest	Helheds- indtryk 10 = bedst	C-vitaminindhold mg ascorbinsyre/ 100 g friskvægt efterår forår	
	Chipsfarve 10 = bedst	10 = ikke udk.	Smag 10 = bedst			10 = mest	10 = bedst
Bintje.....	6,5	9,1	7,3	3,3	6,9	15,7	9,7
Kiva.....	3,0	9,8	6,9	3,2	7,2	12,8	7,0
Octavia...	3,8	9,6	7,3	3,7	6,4	14,8	8,5
Jyndeved gens., 3 sorter 1971-72							
Uvandet ..	60 N	10,0	7,5	3,2	7,1	12,9	8,1
» ..	120 N	10,0	7,0	3,5	6,6	13,4	7,8
Vandet ...	60 N	9,9	7,1	2,9	7,8	13,1	8,0
» ...	120 N	10,0	7,0	3,2	7,3	12,1	7,9

Bilag til 1128. meddelelse

	1970			Hkg knolde pr. ha 1971			1972		
	Bintje	Kiva	Octavia	Bintje	Kiva	Octavia	Bintje	Kiva	Octavia
Jynde vad									
Uvandet N 1				400	452	453	405	389	340
» N 2				422	510	516	465	519	483
» N 3	573	456	495	—	—	—	493	606	572
Vandet N 1				467	450	467	407	426	366
» N 2				503	510	530	483	470	496
» N 3				—	—	—	568	585	613
Lundgaard . .	599	581	554	484	641	550	417	522	391
Studsgaard . .	441	428	469	329	432	410	314	474	361
Tylstrup ¹⁾ . .	409	459	392	471	650	502	537	554	518
Gens. ²⁾	486	477	460	436	537	489	442	510	445

1) Gens. af 2 forsøg 1970.

2) For 1971 og 72 ved Jynde vad er der taget gens. af N-trin således, at der er 2 fs. hvert år (uvandet og vandet).

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2002299, tlf. (01)855057. Abonnementsprisen er for 1974 15,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 9.000 eksemplarer.